

دیم
به رو
لادی
به رو
کانگای
وهفا !! ..

ژنده پاریزی له گوندنه کان نلوچی
میریوان (۱۶)
ناساندیل ژیان و زینکه
کوندی (نی) (۱)
تلوچی مریوان، یعنی له
ناوچه پم کوندنه کانی
کورستانه، دهیان دیه ۷۷ دوور
و نزیک، خوزینه بیده و هری
و ناویتنه ... ص ۶

در پاسا کم آبها و قلعه مکار آب
در چند هفته اخیر و تهاس
خوله گان با نشریه بر آن
شیم تا با مراجعته به اداره
آبها (آب و فاضلاب) شهرستان
مریوان حلیل را جویا شویم. در
اپندا به قسمت شبکه مراجعته
کرجیم و سوالاتی از ص ۲

پهلهای علیه مختار تشكیل های
زیست محیطی اسلام کردستان
در رابطه با آتش سویه
چنگل های شهرستانهای مریوان
و سرو آباد
“بلوط با همه پایداری داشت به
اسلاخه بردلشه و نسلان به شعاره
افتاده است!”
هموستان گرامی! ص ۲

”دیم به رو لادی به رو کانگای و هفا !!!“ تامین عزیزی

بن گومان نزدیکی شاره گاره و گچکانی نمیتوی چیان، داهات. داهات که شویتی ژیان دیاری نه کات نه گار دی
پیشتر یا گوندیکی بجوبک بورو، یا به هزی کوچی نشینیک ناچار بیت به هزار له گوندنه کی بینیتیه، له
لادیه کانه و پیک هاتوره. دیاره کاریگری ژاکار و فرهنه نگی بواره کومه لایتی و فرهنه نگیه کانیشدا، به هزاری
دی نشین، به تایبیت له سر زینگ و زینگه پاریزی، دهیزکی په روهرده نهیت. نه کانه بش که به رو شار کوچ دهکات
گرینگ، چ له شار و چ له دی، دهیت. رادیه هر به فرهنه گه سقنه تویه تیکل به ژیانی شارنشینی
پیشکه و توشی شیوهی ژیان، نه ولات و ناوچه نهیت. هر بیوه، نه نم به رو و بهر گردنی خیابانیکدا
جو را جوره کاند، نهوری سرهه کی بینوه و همان هست کلله و توشی کارهات نهیت.

بعو جیاوازیانه دهکن. هزی نه ناهه موای و ژاکاره له ۵۰ سال لهوه و پیشنه، پیک نال و گوی له سر ژیانی
ناله بارانه له سر زینگ و زینگه پاریزی له لادی و شاری نیشنینه کان به هزی دابهش بونی زهیه کانه و هات ناروه.
مریوان، که نزدیکی دانیشتونی، کوچ کردیوی نیهانه کانی په لام نه گورانکارانه، به رهم و داهاتی نقره
دوور و نزیکی ناوچه کانی مریوان و هورامان له ۲۰ سالی به خته و هری، پیشکه و تویی خلکی چه وساوهی زیردهستی
را بردوودان؛ دهگه پیتنه بیو رادیه دواکه و توشی ژیانی سیسته می دهه به گایه تی نه کرد. تهانه ت پیک پنداویستی
تابووی، کومه لایتی، فرهنه نگی و روشنبیری دانیشتونی و هک برق و تمله فون و جاده یکی هاک زایی نهیت ای
نه و گوندانه. نه گر دهیتن، دی نشین یا شار نشینی گوندشین دلخوش بکات و پای بگیت. نقد بونی
مریوانی؛ بیو سوتانی دارستانه کانی ناوچه کی بایه خیکی حاشیمه تیش پنداگری نه گرینگیه که داهات دهیت نقره
نه و تو دانیتیت، یا له باو گردنی په لهه و نازله کویه کان بکرت. داهات و بهره همی نقره، پیویشی به که و په لی
دهست ناپاریزیت، یا ژاکاره مدهمنی و شارستانیه کان، لای پیشکه و تویی مکانیزه له سر زهی پان و پور و یک پارچه
بن بایه خه و تهانه له په پینه و هی شقامیکدا و لیخوریشی هه. زهی لهت لهت کراو، ولامدوری ژیانی به خته و هرانه
ماشین و به فیوق دانی ناو برق و بهره هم سروشتبیه کان و بنمهاله نیه. دیاره فرهنه نگی گوندشینی لای نیمه نه
پاگریتی پاک و خاویتی بنمهاله و شقام و کوچه و کلکانی ثاماده یک پکارچه گردنی زهیه کانیه تی و نه نه هه
شار و دی، تویی هله سرسوی هیتنه دهیت؛ نامه مدرجه بیو رهخواهه که به هزی شیوازیکی مودیتنه و
چگه له دواکه و توشی ناوچه به تایبیت نیهانه کان، چی داهات و بهره همی نه و منه زیاد بکرت که دایم لاجاویکی
دهسته لیستیت؟

با ناویتکی کورت بدینه سر هزی گشه نهادنی ناسان کاری بیو گاهه سهندنی هه مه لایه نه و هک زانسته و
گوندنه کان، که سرهه رای گویندی روآلته تی و کلک و هر گرتن خویندنه و ناوهدنی پیشکه و تویه هه که نه وه کانی دووه هم
له که و په لی خویی بازایه کانی ولاته پیشکه و تویه کان، و سینه همی گوندنه کان ناچار به کوچ دهکات. له سالانه
فرهنه نگیکی بی سرهه و بهره هم سیبارهت به ژیانی نوی و دوایش دا کاریکی نه و تو بیو نه و دهن کردنی بندهه
زینگه و زینگه پاریزی خولفاند و گه لینک کاره ساتی ناحنی لاینکانه نه کراوه. به کورتی تا کاتینک که گه لایلی مودینن
لن که و تووهه و هه. له سرهه تاوه گوندنه کان له بهر دوو هزی و ریک و پیک بیو زیاد گردنی و بهره هیان و داهاتی دی نشین
شوبنی کار و بهره هم و داهات، دووه هم؛ شوینگه پاراستنی نه شکیت و هه، نهیت به دهه و ام چاوه بیانی چوک کردنی دی و
دانیشتونی. به لام لام سردهه مداد، به رهم و داهات، بیو شپریز بونی زیارتی شاره کان و ذال بونی نه ویت و
مانه و پیشکه و تون، نهوری سرهه کی نهیت. له راستیدا، فرهنه نگی سهقه تی دی به سر شارستانیه و
مانه و یا کوچ گردنی دی نشین په یوهسته به سرچاوه شارنشینی دا بین.

سده راهنمای

پاش نه وهی مرغه کان هاتنه سر نه وهی واژه
ژیانی کوچبه ری و گه رمیان و کویستان کردن،
بینن، نیهانه کان بیو به یه کم شویتی نیشته
جه بونیان.

له بار نه وهی که ناو سرهه کیتین پنداویستی
ژیان، مرغه کان پال چم و کانی و ده ریا کانیان
کرده مه نزل و ژانگه خویان، سرچاوه
هموو پنداویستیه کانی نهوان ژینگه بیو، له
ژینگه کان و مه ده گرت و بیو ژینگه کیان
ده گارانده وه. نامه بازنه یکی به ته اوی
سروشی بیو.

به لام به دروست بونی شاره کان ورده ورده نه
شنانه گریا. سهنهت یارمه تیه کی گه وهی دا
به سرکه و نتی توانا کانی مرغه ایه تی، به لام نه
پزههی مرغه دهستی دایه سهنهت هه نه
پزههی پیس بون و له ناو چوینی ژینگه دهستی
پن کرد. ژیانی مودین و سهنهتی بازنه
سروشتبیه جارانی تیک دا، نام تیکدانه تهنا به
شاره وه نه وستا خزی گیانده لاینکانیش.
نیتر له ولاته جوزا جوزه کاندا به پنی جوغرافیا
پادهی هست پن کردن بهم کیشیده و شیوهی
مامه له کردن له گه لیا فرقی کرده و دمکا.

له کورستانی نیمه دا تا نه کانه ی ژیانی شاره
لادی تیکل نه کراپوو، مامه له کردنی گوند
نشینان له گه ل ژینگه دا نزد باشتهر بیو.

در پیزه له لایپر دی ؟

فایل شماره آینده ویژه نامه چیا:
”روز جهانی کاهش بلاای طبیعی“
می باشد. لذا از علاقمندان
خواهشمندیم که مقالات و نظرات
خود را در این زمینه به دفتر نشریه
ارسال نمایند.

انعکاس آتش سوزی جنگل‌های مریوان در وسایه‌های ایران

ایلهنا: معاون فنی یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها با صورت تحقق امکانات اطفای حریق در مریوان افزایش پیدا می‌کند. سازمان هم چنین در پی آن است که از ستاد حوادث تاکنون هیچ گونه اقدامی برای مهار آتش انجام نداده است. به سازمان حفاظت محیط زیست مستولیت خود را بر گردن غیرمتوجه نیز کمک‌هایی دریافت کند. جلالی هم چنین گفت: «گزارش خبرنگار «ایلنا»، جنگل‌های اطراف مریوان از تیرماه امسال تاکنون حدود ۷۰ بار آتش گرفته اما سازمان محیط زیست این را داشته هر بار به بهانه‌های مختلف از این اقدام سرباز سوزی را داشته است. سیروان خوانچه‌زد یکی از اعضای «الجنمن سبز چیا» زده است. سیروان خوانچه‌زد یکی از اعضای «الجنمن سبز چیا» که یک سازمان مردم نهاد در شهرستان مریوان است، گفت:

«اعضای این انجمن با پیل و شن کش آتش‌ها را مهار می‌کنند امیر مسعود جلالی در گفت و گو با خبرنگار ایلنا با تأیید حفاظت محیط‌زیست در گفتگو با خبرگزاری ایلنا تحقیق این اش سوزی در جنگل‌های مریوان گفت: این آتش سوزی‌ها هنوان «ناهمانگی مدیریت منابع طبیعی، آتش جنگل‌های به بهانه‌ای خود را کنار می‌کشد گروپا سازمان حفاظت محیط زیست اصلًا مهار آتش را وظیفه خود نمی‌داند بنابراین اعضای کشور چهار هلت عده دارد که هبارند از سرایت حریق از مریوان را خاموش نمی‌کنند که آتش را مهار حضور شکارچیان و ایجاد حریق عمده که معمولاً توسط دکتر دلاور نجفی در بخش دیگری از مصاحبه آتش که به نظر زمین خواران و گروه‌هایی که اهداف ویژه‌ای را دنبال می‌رسد بیشتر نقلی و سینه به سینه است تا مشاهدات عینی، حفاظت محیط زیست با ترتیب شرایط موجود محیط طبیعی کنند صورت می‌گیرد. او ادامه داد: به طور قطع در هیچ عنوان می‌کند جنگل‌های اطراف مریوان امسال چندین بار کجا در دنیا نمی‌توان وقوع آتش سوزی را به صفر رساند بلکه آتش سوزی در هنگام وقوع آتش سوزی هیچ گونه اقدامی برای خاموش کردن آن انجام نداده اند آن چه اهمیت دارد این است که در هنگام وقوع آتش سوزی تیروهای امدادی در زمان مناسب در متعلقه حاضر شوند و خبرنگار پیام سبز سازمان جنگل‌ها برای تعیین صحت و سقم آتش راههار کنند، وی گفت: با وجود تمام این مسائل امسال این موضوع با رئیس اداره منابع طبیعی شهرستان مریوان تزوییک به ۴۰ درصد کاهش آتش سوزی در کشور داشته‌ایم ارتباط برقرار کرد. مظفر فتاحی مستول این اداره اظهار نظر و ۳۴ درصد از مسافت سوخته شده کشور کاسته شده است. معاون حفاظت محیط‌زیست را بی‌پایه و آساس خواند و استان کردستان از جمله استان‌هایی است که وقوع حریق در یادآور شد بیرون از گود بودن و قضاوت کردن بر اساس آن ییش از سایر استان‌ها است معاون فنی یگان حفاظت شنیده‌ها معمولاً این جور مشکلات را به همراه خواهد داشت. گفت: به طور قطع زمانی که آتش سوزی در جنگل‌ها و منابع وی آمار جنگل‌های شهرستان مریوان را ۱۴۰ هزار هکتار طبیعی کشور رخ می‌دهد سازمان حفاظت محیط‌زیست تیز از احلام کرد و یادآور شد از ابتدای سال چاری تاکنون این آن جهت که در قیال پوشش گیاهی و حیات وحش متعلقه جنگل‌ها که بیشتر از نوع بلوط و بنه هستند ۴۶۴ بار طعمه حریق مستولیت دارد پاید در خاموش کردن آتش‌ها کمک کند. اما شدید که در تمامی این مراحل تیروهای منابع طبیعی با مردم تصویب رسد.

پرسی و ضعیمت تلااب زریبار

موزخ ۸۸/۶/۲۶ جلسه‌ای به منظور بررسی وضعیت تلااب زریبار به درخواست انجمن سبز چیا با حضور نماینده‌ی مردم مریوان در مجلس و نمایندگان انجمن مذکور و مستولین ادارات ذی‌ربط در محل فرمانداری مریوان تشکیل گردید که می‌باشد با وجود قول مساعد تعدادی از مستولین استان مبنی بر حضور در این جلسه، اما متناسقاته حضور پیدا نکردند. راهکارهای زیر در این جلسه برای نجات تلااب زریبار به تصویب رسید.

۱- مقرر شد مشاورین طرح‌های مطالعاتی، سازمان‌های میراث فرهنگی، منابع دستی و گردشگری و حفاظت محیط زیست تقطیع نظرات انجمن سبز چیا و ادارات اجرایی شهرستان مریوان مستولیت آن به سازمان حفاظت محیط‌زیست تیز واگذار شده حدود ۱۲۰ هکتار اعلام کرد و اضافه نمود این میزان در را مدنظر قرار دهن.

۲- در خصوص درخواست انجمن سبز چیا مبنی بر پاکسازی مسیر رودخانه‌ی روستای دوره‌تفی قرار شد اداره‌ی حفاظت محیط زیست و دهیاری روستای مذکور و شهرداری همکاری سازمان جنگل‌ها و مراتع در هنگام خاموش کردن آتش‌هایی اخیر در جنگل‌های مریوان را صراحتاً همدی اعلام کرد و لازم را معمول دارند.

۳- مقرر شد در این راستا دوتن از زمین خواران که قصد داشتند باه آتش کشیدن جنگل‌های بلوط زمین‌های ملی را به فرمانداری پیگیری شود. آسیب دیده است و اکنون نیز فقط از این سازمان می‌خواهیم زمین‌های خود بیفزایند ناکام مانده و با تشکیل بروندۀ‌ای داشتند باه آتش کشیدن جنگل‌های بلوط زمین‌های ملی را به فرمانداری پیگیری شود.

۴- اداره‌ی امور آب مریوان در ارتباط با تصرف اراضی حاشیه‌ی تلااب کماکان موضوع را به منظور برخورد با مخالفین از طریق مراجع قضایی پیگیری نماید.

سرمهایه: از ابتدای تیرماه تا گنون ۷۰ آتش سوزی در جنگل‌های مریوان رخ داد

ای سازمان جنگل‌ها و مراتع که امکانات بیشتری برای مریوان فراموش کنند تا آتش سوزی‌ها در آنجا زودتر مهار شود گفت: این سازمان چند برتابه در نظر گرفته است که در خبرگزاری‌ها: جنگل‌های بلوط مریوان سه ماه است گرفتار

“به نام آفرینشی طبیعت”

پیانیه‌ی مشترک تشکل‌های زیست محیطی استان کردستان در رابطه با آتش سوزی جنگل‌های شهرستان‌های مریوان و سروآباد

“بلوط با همه‌ی پایداریش دست به استغاثه برداشته و نفسش به شعاره افتاده است! ”

هموطنان گرامی! همان‌گونه که اطلاع دارید در چند ساله‌ی اخیر سطح بسیار وسیعی از بهترین و بکرترین جنگل‌های شهرستان‌های مریوان و سروآباد به آتش کشیده شده و عملاً منجر به یک فاجعه‌ی زیست محیطی شده است. همچنین می‌دانیم هر درختی که می‌سوزد، تلاشی جدی برای جایگزین کردن آن صورت نمی‌گیرد. این به معنی نابودی طبیعت زیبا و منحصر به فرد مریوان و سروآباد، نابودی گونه‌های نایاب گیاهی و جانوری، از بین رفتن منبع درآمد بسیاری از روستاییان، از بین رفتن تعادل زیستی و ... می‌باشد.

واقعاً مایه‌ی شگفتی است که فقط در سه ماهه‌ی اخیر نزدیک به ۱۰۰ مورد آتش‌سوزی در جنگل‌های مریوان و سروآباد اتفاق افتاده است، به راستی این حجم از آتش‌سوزی در یک مقطع زمانی کوتاه هیچ گاه در تاریخ منطقه ساقمه نداشته است. مهار این فاجعه، فقط به همت جانفرسای اعضای انجمن سبز چیای مریوان، دوستداران طبیعت و تعدادی پرسنل اداره‌ی منابع طبیعی مریوان و سروآباد صورت گرفته و متأسفانه نهادهای مسئول دولتی در سطحی بسیار ناچیز ما را همراهی کرده‌اند.

زاگرس نشینان عزیز! ما که از اقتصاد فوق صنعتی قرن بیست و یکم فقط به توریسمش دل خوش کرده‌ایم و تنها به جنگل‌های پای زرد کوه، دنا، دلاهه، شاهو، میراجی، دالاپه و ... می‌نازیم، می‌طلبید که با حساسیت بیشتری این میراث گرانبهای را پاس داشته و به نسل‌های آینده بسپاریم. ما تشکل‌های زیست محیطی استان کردستان ضمن محکوم کردن این فاجعه‌ی زیست محیطی، از نهادهای مسئول خواستار:

۱- تلاش جدی برای جلوگیری از آتش‌سوزی مجدد جنگل‌ها

۲- تلاش برای پیگیری مصراوه‌ی علت آتش‌سوزی‌ها

۳- پیگرد قانونی و بروزد شدید با عاملان آتش‌سوزی جنگل‌ها.

۴- تلاش جدی در مهار آتش‌سوزی جنگل با امکانات و وسائل پیشرفتی اطفال مریق.

۵- ایجاد مناطق جنگلی آتش‌گرفته.

۶- تعیین گلستان‌های محیط‌بازی ثابت و سیار در مناطق جنگلی هستیم.

یادمان باشد که بیابان دیگر احتیاج به ریس حفاظت از جنگل ندارد.

۶- جمعیت دوستداران طبیعت زین - سندج

۱- انجمن سبز چیای مریوان

۷- تشکل سبز گروس - بیجار

۲- انجمن سبز اندیشان هوازو - دیواندره

۸- انجمن سبز بانه

۳- انجمن زنان راه سبز - سندج

۹- کانون سلامت زین

۴- جمعیت کردستان سبز - سندج

۱۰- سراب سبز قروه

۵- پیشگامان توسعه کردستان

وضعیت آب آشامیدنی شهر مریوان

در پی

- کم آبی و قطع مکرر آب در چند هفته اخیر و تماس خواندن گان با نشیوه بر آن شدیدم تا با دارید؟ همانطور که مطلع بدم سد گاران در حال احداث نیاز دارد دریاچه بکاریم.

۱۰- گلها و گیاهانی که به آب کمتری برای رشد مراجعه به اداره آبها (آب و فاضلاب) شهرستان می‌باشد که در صورت بهربرداری قسمت اعظمی از آب شهر از آنجا تامین خواهد شد.

۱۱- زمانی که سرگرم آبیاری باعچه هستید باشیدن زنگ تلفن وغیره ابتدا شیرآب را بیندید سپس به آنها جواب پرسیدیدم.

۱۲- برای نوشیدن آب به جای آنکه شیر آب را به مدت زیادی باز بگذارید ابتدا چند تکه بین در لیوان ریخته سپس شیر آب را باز کنید.

۱- سیفیت آب مریوان را چگونه کنترل می‌کنید؟ مریوان از منابع ذیرزمینی و از چاههای عمیق برداشت می‌شود حدود هفتاد درصد آب شهر از ۶ حلقه چاه واقع در دشت روستای بیلو تامین می‌شود. در دشت کولان نیز ۳ حلقه و روپویی هتل زربار نیز ۳ حلقه چاه عمیق در تامین آب شهر نقش دارد. البته چند حلقه چاه هم در دشت نی قرار دارد که در موقع لازم برداشت از آنها صورت می‌گیرد. در دشت ویخلان هم سه چاه زدهایم که در سال آینده به سیستم آب رسانی شهر اضافه می‌شود. آب‌های برداشت شده در استگاه پمپاز در محله ییسارانی به منع های آب در چهار باغ و محله تکیه و ییسارانی پمپاز می‌شود. که متوسط مصرف مریوان ۴۵۰۰ مترمکعب در روز است.

۲- آیا امکانات لازم برای آزمایش آب در اختیار زیادی در مصرف آب می‌شود. آب چند هفته اخیر چند محله از شهر با مشکلات چی بود؟ ما تا به حال مشکل جدی در این مشکلات نداشته‌ایم ولی دلیل اختلالی که می‌گویند شکسته شدن خروجی استگاه پمپاز در چاههای بیلو بود که چند روزی آب رسانی را با مشکل مواجه نمود. و بعلاوه مشکلات دیگری نیز وجود دارد از جمله مساله گاز رسانی که بعضًا تعدادی از نولهای توسعه شرکت گاز شکسته و تعویض می‌شوند که این خود باعث قطعیهای مقطعي می‌شود.

۳- گیفیت آب مریوان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آب مریوان از نظر آلودگی‌های میکروبی در استفاده نکنیم. آب دارید؟ یکی از اصلی‌ترین مشکلات ما مصرف بی روبه آب است که این خود باعث هدر وقت این سرمایه ملی و همچنین بروز کم آبی می‌شود.

۴- در پایان چه توصیه‌هایی برای مصرف بهینه کنید؟ در هنگام شستن ظروف، طرف‌شویی راجه هدر برای اصلاح مصرف بهینه آب در بخش خانگی راهکارهای را خدمت شهر وندان عزیزانه می‌نماییم: نرفتن آب پر کرده و ظرف رادر آن تمیز کنیم.

۵- در ساعات گرم روز باعچه‌هارا آبیاری نکنیم. ۶- بهتر است برای شستن سبزی‌ها ابتدا آنها را در ظرفی کمرنده ساخت و ساز غیر مجاز صورت گرفته و بعضًا هم خیسانده و سپس آب بکشیم.

۷- بجای شستن خودرو باشندگ آب از چند سطل آب استفاده نماییم.

۸- شیرهای آب و اتصالات را مرتب کنید و از شستن گرفته‌ایم که نسبت به کمود آب اعترافی نداشته باشد.

۹- برای نظافت حیاط به جای شلنگ آب بهتر است از چه نظری دارید؟ حفر این چاهها غیر قانونی است و رسیدگی به این امر به عهده امور آب می‌باشد.

۱۰- گلها و گیاهانی که به آب کمتری برای رشد مراجعه به اداره آبها (آب و فاضلاب) شهرستان می‌باشد که در صورت بهربرداری قسمت اعظمی از آب شهر از آنجا تامین خواهد شد.

۱۱- زمانی که سرگرم آبیاری باعچه هستید باشیدن زنگ تلفن وغیره ابتدا شیرآب را بیندید سپس به آنها جواب پرسیدیدم.

۱۲- برای نوشیدن آب به جای آنکه شیر آب را به مدت زیادی باز بگذارید ابتدا چند تکه بین در لیوان ریخته سپس شیر آب را باز کنید.

۱- سیفیت آب مریوان را چگونه کنترل می‌کنید؟ مریوان از منابع ذیرزمینی و از چاههای عمیق برداشت می‌شود حدود هفتاد درصد آب شهر از ۶ حلقه چاه واقع در دشت روستای بیلو تامین می‌شود. در دشت کولان نیز ۳ حلقه و روپویی هتل زربار نیز ۳ حلقه چاه عمیق در تامین آب شهر نقش دارد. البته چند حلقه چاه هم در دشت نی قرار دارد که در موقع لازم برداشت از آنها صورت می‌گیرد. در دشت ویخلان هم سه چاه زدهایم که در سال آینده به سیستم آب رسانی شهر اضافه می‌شود. آب‌های برداشت شده در استگاه پمپاز در محله ییسارانی به منع های آب در چهار باغ و محله تکیه و ییسارانی پمپاز می‌شود. که متوسط مصرف مریوان ۴۵۰۰ مترمکعب در روز است.

۲- آیا امکانات لازم برای آزمایش آب در اختیار زیادی در مصرف آب می‌شود. آب چند هفته اخیر چند محله از شهر با مشکلات چی بود؟ ما تا به حال مشکل جدی در این مشکلات نداشته‌ایم ولی دلیل اختلالی که می‌گویند شکسته شدن خروجی استگاه پمپاز در چاههای بیلو بود که چند روزی آب رسانی را با مشکل مواجه نمود. و بعلاوه مشکلات دیگری نیز وجود دارد از جمله مساله گاز رسانی که بعضًا تعدادی از نولهای توسعه شرکت گاز شکسته و تعویض می‌شوند که این خود باعث قطعیهای مقطعي می‌شود.

۳- گیفیت آب مریوان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آب دارید؟ یکی از اصلی‌ترین مشکلات ما مصرف بی روبه آب است که این خود باعث هدر وقت این سرمایه ملی و همچنین بروز کم آبی می‌شود.

۴- در پایان چه توصیه‌هایی برای مصرف بهینه کنید؟ در هنگام شستن ظروف، طرف‌شویی راجه هدر برای اصلاح مصرف بهینه آب در بخش خانگی راهکارهای را خدمت شهر وندان عزیزانه می‌نماییم: نرفتن آب پر کرده و ظرف رادر آن تمیز کنیم.

۵- در ساعات گرم روز باعچه‌هارا آبیاری نکنیم. ۶- بهتر است برای شستن سبزی‌ها ابتدا آنها را در ظرفی کمرنده ساخت و ساز غیر مجاز صورت گرفته و بعضًا هم خیسانده و سپس آب بکشیم.

۷- بجای شستن خودرو باشندگ آب از چند سطل آب استفاده نماییم.

۸- شیرهای آب و اتصالات را مرتب کنید و از شستن گرفته‌ایم که نسبت به کمود آب اعترافی نداشته باشد.

۹- برای نظافت حیاط به جای شلنگ آب بهتر است از آنها جلوگیری نماییم.

۱۰- گلها و گیاهانی که به آب کمتری برای رشد مراجعه به اداره آبها (آب و فاضلاب) شهرستان می‌باشد که در صورت بهربرداری قسمت اعظمی از آب شهر از آنجا تامین خواهد شد.

۱۱- زمانی که سرگرم آبیاری باعچه هستید باشیدن زنگ تلفن وغیره ابتدا شیرآب را بیندید سپس به آنها جواب پرسیدیدم.

۱۲- برای نوشیدن آب به جای آنکه شیر آب را به مدت زیادی باز بگذارید ابتدا چند تکه بین در لیوان ریخته سپس شیر آب را باز کنید.

تمامی بر علل و اتفاقی‌های مهاجرت‌های روستا به شهری

از آن جا که مطلع هستیم ریشه‌ی اکثر مشکلات و معضلات زندگی امروزه چه در شهر و چه در روستاهای از سیاست‌های نادرست و غیر دمکراتیک نظام سرمایه‌داری می‌باشد که مهم‌ترین پیامد آن ایجاد تبعض مابین گروه‌های اجتماعی و تفاوت‌های کلان بین محیط‌های شهر و روستا می‌باشد. لذا در این وضعیت اکثر دولت‌های سرمایه‌داری، بوروکرات‌ها و طبقات درجه‌اول جامعه تمام تشکیلات و برنامه‌های خود را در شهرها به عنوان محیطی کاملاً پیشرفته و توسعه یافته به انجام می‌رسانند و در نتیجه‌ی آن روستاهای از پیشتر امکانات محروم مانده و محیطی عقب مانده باقی می‌ماند. لذا سیل مهاجرت‌های روستاییان به سوی شهرها با ایندهای کاذب که با موضوع این سیاست‌های سرمایه‌داری می‌باشد. در اینجا ما دلایل مهاجرت‌ها را در دو قسمت مشکلات اقتصاد روستایی و معضلات اجتماعی به طور خلاصه وار بررسی می‌کنیم؛ در ابعاد اقتصاد روستایی عدم سرمایه‌گذاری دولت‌ها در محیط‌های روستایی جهت ایجاد اشتغال، مکانیزه نکردن کشاورزی، دامداری به سبک سنتی، نبود پیشرفت در بخش صنایع روستایی و عدم حمایت نهادهای دولتی از کشاورزان در شرایط امروزه که کشاورزی اساس توسعه هر جامعه‌ای محسوب می‌شود باعث می‌شود که زندگی آن‌ها کماکان به همان طریق گذشته ادامه یابد و در نتیجه درآمد آن‌ها در حد تامین می‌یابد لذا چشم انداز آن‌ها به یکباره عوض شده و بدون هیچ گونه فکر و برنامه‌ای کعبی آمال و رویاهای خود را در شهرها جستجو کرده و به امید یافتن شغل و جایگاه مناسب و دریافت ضریب برخورداری بهتر به شهر مهاجرت می‌کنند. اما مهم‌ترین و اصلی‌ترین دلیل مهاجرت روستاییان به شهرها به خصوص قشر جوان و روستایی در جوامع توسعه نیافته و جهان سوم جاذبه‌های زندگی شهری می‌باشد که متأثر از مظاهر مدرنیت و پست مدرن است که آن نیز به نوبه‌ی خود از زیرساخت‌های سرمایه‌داری می‌باشد. این جاذبه‌ها همچون خیابان‌های تجاری-تفریحی، پاسازهای مدرن، اتواع مرکز گذران اوقات فراغت، وجود احزاب و فعالیت‌های سیاسی-اجتماعی، آزادی‌های اجتماعی و تمرکز و استقرار سیستم بوروکراسی و... می‌باشد.

خطرات ناشی از دفع زباله‌ها به طریق غیر بهداشتی در روستاهای

گردآورنده: مهدی زندگانی

هنگامی که به سطح شهرمان نگاهی می‌اندازیم نسبتاً لارو مگس خواهد شد. از سوی دیگر مواد زاید صنعتی اعم مقررات منسجم و منظمی در آن دیده می‌شود، همین مثله از فرآوردهای گیاهی، میوه‌ها، فضولات کشтарگاه‌ها در مسایل زیست محیطی هم صدق می‌کند حال اگر از در مرکز تولید حاشیه روستاهای توانند محل پرورش شهرمان کسی آن سوتربرویم، می‌بینیم که در فضای برون کرمنه در مگس قرار گیرند و اگر روش دفع زباله در روستا شهری طبیعی وجود دارد که همانند شهر نیازمند اصول و به صورت تلبیار کردن در فضای آزاد باشد، مشکلات قوانینی برای ماندگاری خویش است، در واقع مظلومان فراوانی را در این زمینه به وجود می‌آورد.

همان محیط زیست روستایی است. اصول بهداشت و

بهسازی محیط، در هر جایی ایجاب می‌کند که زیالمهای در تخلیه مواد زاید جامد و مایع (زباله و فاضلاب‌ها) در حداقل زمان از منازل و محیط زندگی انسان دور شده و در روستاهای وسیله جاری شدن آب‌های سطحی اعم از جویبارها، رودخانه‌ها و دیگر آب‌های حاصل از بارندگی اسرع وقت دفع گرددند این ایده (دفع بهداشتی زیاله در محیط زیست) به عنوان یک دستور العمل بهداشتی، به نقاط مختلف موجب انتشار آنودگی می‌گرددند این در روزتاییان را به رعایت آن ملزم می‌سازد. اهمیت دفع بهداشتی زیاله زمانی برهمه روش خواهد شد که خطرات ناشی از آنها به خوبی شناخته شود زیالهای روزتای اکثر اینها به وسیله جویبارها صورت می‌گیرد و دفن غیربهداشتی آن در سراسر اینها انجام می‌شود که از تظر بهداشت محیط باعث تولید بیماری، تھن و ذشی مناظر زیبای روزتای می‌گرددند، بلکه می‌توانند به وسیله آنوده کردن خاک، آب و هوای خسارات فراوانی را در روستاهای بار آورد. شایان ذکر است که اغلب قضولات حیوانی، قسمت عده‌ای از

خاکرویها را تشکیل می‌دهد این حالت هم اکنون نیز

در پارهای از روستاهای مشاهده می‌شود که در اینجا به بررسی و حیوانی و کشاورزی است، متأسفانه در آخرین مرحله عوامل موثر در آنودگی زیالهای روزتای می‌برداشیم؛ دفع به خاک و یا آب منتقل می‌شوند. کالاهای مصنوعی که از مواد پلاستیکی ساخته شده‌اند پس از استعمال به خطرات ناشی از وجود مگس برای انسان و عموم حیوانات صورت مواد زاید تجزیه نشدنی در زیاله ایشانه و در خاک باقی مانند با این و ونداین پسماندهای در دامان طبیعت باکتری‌های بیماریزا قابل اهمیت می‌باشد و براساس است که طی سالیان دراز خطرات مهیبی را در خاک منطقه مطالعات انجام شده در صحراء و آزمایشگاه انتشار بسیاری دفع به خاک و یا آب منتقل می‌شوند. در نتیجه، این عمل تجزیه‌هایی از امراض را باعث می‌شود. این حشره به وسیله پُر زهای حیوان و کلیه موجوداتی که در آن منطقه زندگی می‌کنند چسبنده و مژک‌های فراوان بدن خود باشمن بر روی مدافع انسان و حیوان بسیاری از کشافت و زیاله شده است. اینها همه مواردی از معضلات زیاله در روستاهای میکروب‌های مختلف را از طریق تماس مستقیم بدن انسان و حواشی آن بوده، هر چند بیان این مسایل واقعیتی انکار ناپذیر است به امید اینکه در روستاهای افزاین اندیشه مورد نیاز او به محیط زندگی وارد نموده و به طرز عجیبی باعث انتقال بیماری‌ها به موجود زندگی دیگری آید تا علاوه بر ایجاد محیطی سالم، یک حس بکارچگی درین افراد در روستاهای شکل گیرد و این قدمی تازه می‌گردد.

درجهت توسعه پایدار تعاملات مثبت میان روزتا و محیط ساختن سرویس‌های بهداشتی در روستا و حفظ محیط زیست از پهن و دیگر قضولات فساد پذیر انسانی و حیوانی زندگی باشد. از جمله عواملی است که باعث جلوگیری از تولید ورشد

“زینگه پاریزی له گوندەکانی ناوچه‌ی مریوان (۶)

فهریدون پهروازه

ناساندنی زیان و زینگه‌ی گوندی فن

”ناوچه‌ی مریوان، یه کن له ناوچه په گوندەکانی هجرت کرده باشد. روستای نن تا چند دهه‌ی پیش بسیاری تأسیسات اداری و خدمانی است که عبارتند از: کورdestane. دهیان دنی دوور و نزیک، خه زننه‌ی حدود ۱۵۰ تا ۲۰۰ خانوار بوده، اما جنگک تحملی عراق مرکز درمانی با دو نفر دکتر و پرسنل به شیوه روزانه، بیرونی و ناوینه‌ی میزووی پم کاره‌سات و رابردووی و متروکه شدن روستاهای توار مرزی و همچنین مرکز بهداشت و درمانگاه روستا، کاتال کشی فاضلاب بعباران‌های مکرر مریوان، باعث هجوم آوارگان روستا، ساختمان قایقی که حال اتبار مرکز فنی و روستاهای مذکور و مردم شهر مریوان به روستای نن حرفة‌ای می‌باشد، ساختمان مخابرات و سیستم پست شد که رشد ۳۰۰ درصدی به دنبال داشت. حدود ۸۰ بانک، چهار ساختمان مدرسه که دو واحد آن متروکه درصد خانه‌ها و کوچه‌های آن بافت سنتی و قدیمی می‌باشد، سه ساختمان مسجد که یکی فعلاً در حال دارد، آب شرب روستا قبلًا از قنات‌ها و کاریزها تأمین ساخت است، افتتاح یک واحد باشگاه بدنسازی، چهار می‌شد در سال ۱۳۶۴ طرح برپ رسانی و در سال ۱۳۶۵ خبازی، دو ساختمان شرکت نعاونی خواروبار و نفت، نشینی کورد وه ک مرغوف چاوی لی پکریت و زیانیکی مددنی و بهخته‌وهراهی بؤ دابین بکریت. گوندی طرح شبکه آب رسانی برای عموم به اجرا درآمد. گاز کشی، همچنین ساختمانها و تأسیسات خارج از ”تنی“، یه ک له و دی زور نزیکانه‌ی مریوانه که زمینه‌ای روسانی نن از همه روستاهای اطراف روستا به ترتیب زیر می‌باشد: ایستگاه نقلی فشار گاز دانیشتوانی بؤ چاره‌سهر کردنی گیروگرفته بیشتر است. تا سال ۱۳۸۰ کشاورزی رونق زیادی داشت. مریوان در دشت روستای نن، ساختمان هواشناسی محصولات کشاورزی در حدی بوده که بعضی از مریوان، احداث سه سالن مرغداری چند هزار قطعه‌ای، ته‌قالایه‌کی زوریان داوه و هه ریده‌وامن. ئەم جاره لهم حله‌قەیهی ناساندنی زیان و زینگه‌ی گوندەکان له خزمەت ”کاک فهريدوونی پهروازه“ داین و له رینگای قله‌هه ره‌نگینه‌که‌يدوه و به زمانی فارسی زیان و زینگه و گیر و گرفته‌کانی ناوایی ”تنی“ دناسینین.“

چیا”

روستای نن

”تنی“، این دیرین روستا، چند هزار سال است برای و نولید می‌شود. تا چند سال اخیر شغل اصلی مردم لازم به ذکر است که علیرغم موقعیت جغرافیایی روستا زریبار می‌خواند.

روستای ”تنی“، با جمعیت حدود ۳ هزار نفر، واقع در ۵ بعد با افتتاح و تأسیس بازارچه مرزی آزاد و نیمه آزاد است و همچنین وجود تأسیسات و دستگاه‌ها اداری و کیلومتری جنوب غربی مریوان، به لحاظ تاریخی و به باشماق و عدم جوابگویی شغل کشاورزی و دامداری، خدمانی مذکور، روستای نن از بسیاری نسیلات و استناد آثار و بقایای موجود در اطراف روستا، بیشتر جوانان روستای نن به کار صادرات و واردات امکانات اویله برخوردار نیست که عبارتند از:

(گورستانهای قبیل از اسلام، قلاع و نهادهای تاریخی کالا مشغول شدند. احداث سدخاکی زریبار و ۱- عدم وجود جاده مناسب و استنادار، خصوصاً مانند: قلعه گوان، قلعه وله گمور، گرددخزینه، کاتال کشی زمینهای زراعی یکی دیگر از طرح‌های وضعیت بسیار بد جاده داخل روستا. ئاسنگه ران، بهی نه‌پ، دی کؤن، که پرحاکم، گردو دولت برای پیشرفت و پیشبرد کشاورزی و اهداف دراز

زیارت و) قدمت این روستا به چند هزار سال مدت بود. اما متأسفانه آن طرح بزرگ، به دلیل عدم ۲- پایین بودن سطح بهداشت محیط روستا.

پیش بر می‌گردد. نام روستای نن با نحقیقات به عمل کارشناسی و پیش بینی‌های اصولی، سبب فاجعه ۳- فرسودگی سیستم آبرسانی روستا.

آمده ریشه اوستایی دارد و به معنی محل خون است و دهشتناک و جبران تاپنیری برای دریاچه زریبار و

بعضی‌ها معنی نفوی یا ظاهری آن (تنی) یا نیزار بکار داشت‌های سرسبز آن گردید. روستای نن روزانه حدود ۴- عدم وجود کتابخانه عمومی و مجتمع فرهنگی.

می‌برند. از سه نسل پیش مهاجرت و علاقه به زندگی دو ساعت آب به شیوه جیره‌بندی دارد که جوابگوی ۵- عدم نسیلات جهت ادامه تحصیل مقاطع متوسطه.

شهری آغاز گشته که احتمالاً ۲۵ خانوار به شهر نیازهای روزانه مردم روستا نیست. روستای نن دارای

جوگانه

بووچکل

بووچکل نهاد له سردا
ناکری له دایکی باردا
دایکی نوشاده و یه کرا
دلی خوش بیو هه لسا با

باوشه پیا کرد نوسا
لکانیه سینه به و جا

وتنی: بندیو له گیانه
خیرولی بسے نوامن

بین تو زینگیم فره تاله
خففت به ملما زاله

تو ناسکله و شیرینی
تو فریشته‌ی زیوینی

جا نه هارتو روله کیان!
نازارو تورم و نیان!

لهم نیا هار منانی
له هارجینه و هار مانی

به هارشته و به هار پوس
روله بیگانه یا دوس

نازه شیرینه کول
پاکه خوشبویس دله

سیامهک فهزلوللاهی

شیرشیره و میرووو

وهرزی هاوین سه رانسر، شیرشیره خاتون،
خه ریک گورانی و هوره و بهیت و بالوره بیو.
نهوا سوز و سرمای زستان به روزکی پی
گرتوه.

بن جل و بهرگ و برسي، له برسان و له
سرمای همل دله رنی.

داما و بن ده رهتان، رووی له ماله دراوسن نا
و میرووی وه یاد کرده وه.

داوای قهربز و فهربزی بپیک دانه ویله‌ی لی کرد:
له رووی مردانگی، تا نه کویته به هار:

قهولی نازه لانه نه ده من، له وهرزی درویته:
هموو قهربز که ت به زیادیشه وه نه ده معوه".

میروویش؛ تا بلئی پیاوچاک و میز خاسه.
به لام دو نه و نه مشت قووچیارو خه سیسه.

ناماده‌ی گیانی لی بستینی، قهربزی لی
نه ستینی.

نه فکری و رووی کرده دراوسنی رووت و
برسي:

"به بیزت! له وهرزی هاویندا، به چیه وه سه
قال بووی؟"

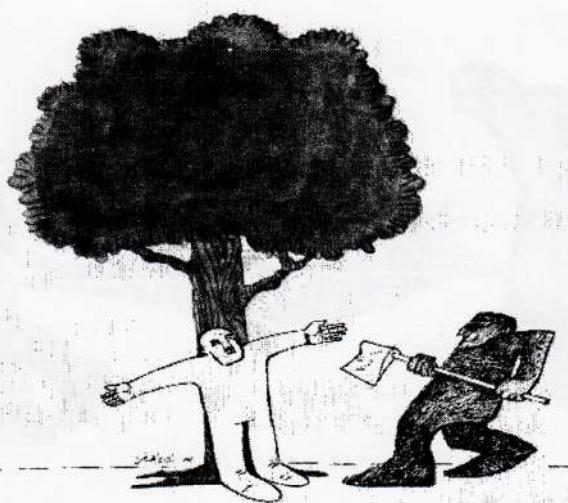
"روو رهشت خوم! شو و روز گورانیم بق
نازاران ده چپری."

"گورانی بیز بیوی؟! به خوا نقد چاکه!
ده فرموم، نیسته‌ش کاتی سه‌مایه، چو پیه‌که
مهلکره و تا نه توانی هه آپه‌ره!"

نه فسانه‌کانی لافونتن

نویسنی: ڇان دو لافونتن

وه رگنر له فارسیه وه: ئامین عزیزی

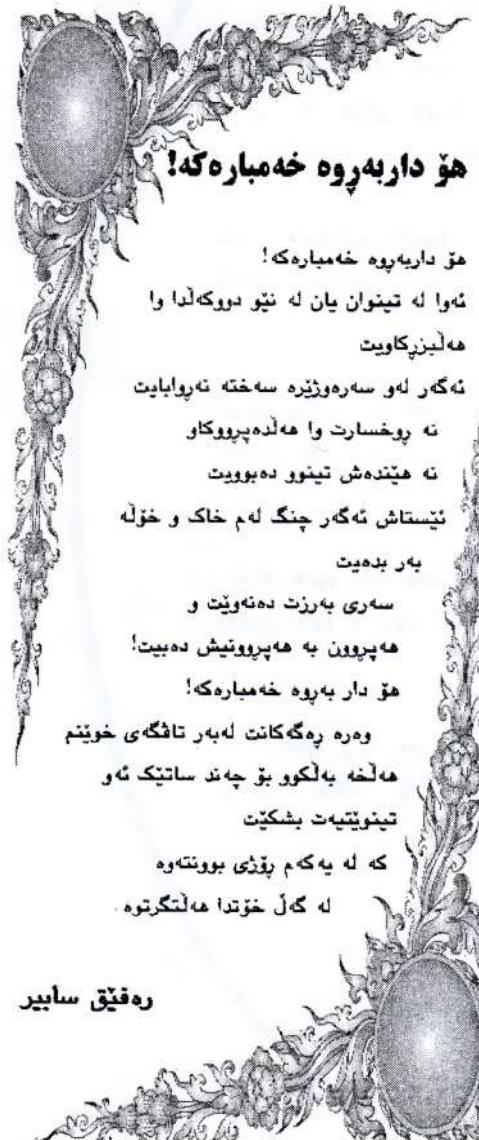

ادامه‌ی صفحه‌ی ۵
... بنابراین این جاذبه‌ها شهر را محبوطی آکنده از لذت و شادمانی در در ذهن شخص مجسم می‌کند و محرك مهاجرت اشخاص از روستا به شهر می‌شود غافل از اینکه سرنوشتی همچون نبود اشغال در حد کافی جهت جوابگویی خواسته‌های آنان، حاشیه‌نشینی، نبود مسکن استاندارد، پیدایش آسیب‌های روانی ناشی از اختلافات طبقاتی، ایجاد دوگانگی متأثر از غریب بودن با فرهنگ و نحوه‌ی زیست شهری و موارد عدیدی دیگری ازین قیل در انتظار آنان است. از آن جا که در این مقاله کوتاه فرست بیان مشکلات متعدد دیگری وجود ندارد می‌توان چنین نتیجه گیری کرد که مشکلات روستاییان در کشورهای توسعه نیافته بر خلاف جوامع غربی و توسعه یافته که خود آغازگر و مبتکر صنعت بودند تهابه دست دولتها حل خواهد شد چرا که آنها با سرمایه گذاری در محیط‌های روستایی جهت رونق بخشیدن به اقتصاد روستا، تأمین زیرساخت، تاسیسات و تجهیزات برای بیرون امکانات اولیه، ارج نهادن به حقوق و جایگاه اجتماعی آنان، پشتیبانی از کشاورزی به عنوان اساس و بنیان توسعه‌ی ملی و سیاست گذاری در زمینه‌ی صنعت توریسم روستایی دیگر هیچ وقت شخص روستایی حاضر به ترک محبوطی بکر و زیبا که به دور از هر گونه آلودگی و ناهمجاري بوده و فرهنگ یکپارچه‌ی خود را که در همه حال حفظ نموده نخواهد

مختر ناصری

نقد هیوادار بیوین
دوكتور مهسعوود سابتی
بریک له زامه
کومه لایه‌تیبه کانمان ساپیز بکات. بهلام
مه خابن مرگی ناواده، زامه کانی هر
به ناسوری هیشته وه.
به بونه‌ی خهساری گهوره‌ی مرگی
دوکتور سابتی له هه موأن، به تایبه‌ت
بنه‌ماله‌ی بهریزی سه‌رۆخوشنی ده کهین.

رهقیق سایبر

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: تحسین سبزچا
 زیر نظر شورای سردبیری
 آجیا در ویرایش مطالب تا آنجا به اصل مطلب خدشه وارد نشود آزاد است.
 مطالب چاپ شده صرفقاً نظر تردیدنکار نمی‌باشد.
 مطالب خود را به صورت قابل شده همراه با فایل آن ارسال فرمایید.
 آدرس: مریوان - چتب میدان میوه و تره بزار
 تلفن: ۰۷۰۲۵۰۹۷۲
 http://www.chya.org
 Email: Email:green.chya@gmail.com
 http://www.green-chya.blogfa.com

پیام مردم

شماره تماس ۰۹۳۶۶۴۰۹۱۰۵

- چرا اداره‌ی آب و شهرداری نسبت به کنده کاری‌های سطح شهر دبر اعدام می‌کنند؟
 "تجدادی"

- از شورای آرد و نان خواستار رسیدگی به کیفیت پخت نان در سطح شهر می‌باشم.
 "احمدی"

- چرا راهنمایی و رانندگی به سایر فرسته‌های شهر توجهی نمی‌کند و فقط چهارراه شبرنگ را پوشش می‌دهد؟

"یک شهر وند"
 - بالاخره نفهمیدیم این خیابان ارتش، خیابان است با محل دائمی نماشگاه‌های مربویان؟
 "مکری"

- از شهرداری محترم می‌خواهم پارچه و بنرهای تبلیغاتی سطح شهر را ساماندهی کند تا هر کس به میل خود و در هر مکانی اعدام به نسب آنها نکند تا زیبایی شهر را به هم نزند.
 "بهرامی"

